

**1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 035 «Філологія»
(за спеціалізацією 035.01 «Українська мова та література»)**

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Факультет філології.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Програма відповідає першому (бакалаврському) ступеню вищої освіти, сьомому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікації і шостому рівню європейської кваліфікаційної метарамки EQF LLL. Кваліфікація: Бакалавр філології за спеціалізацією 035.01 – українська мова та література.
Офіційна назва освітньої програми	Українська мова і література.
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців.
Наявність акредитації	Керуючись Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, Національне агентство прийняло рішення: акредитувати освітню програму «Українська мова і література» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізація 035.01 Українська мова та література (ідентифікаційний код освітньої програми – 9994, номер акредитаційної справи – 198/АС-20, протокол засідання НАЗЯВО № 8 (25) від 14 травня 2020 року).
Цикл/рівень	НРК – 7 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF LLL – 6 рівень.
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти. Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»».
Мова(и) викладання	Українська мова.
Термін дії освітньої програми	3 роки 10 місяців.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://nmv.pnu.edu.ua/
2 — Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих фахівців-філологів, які здатні вирішувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі української філології, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов (написання, аналізування, оцінювання письмових та усних текстів різних жанрів і стилів; організація успішної комунікації українською мовою); формування у здобувачів вищої освіти інтегральної системи знань, загальних і спеціальних компетентностей, комплексу знань та умінь для професійного використання в галузях мовознавства, літературознавства, редагування, методики викладання української мови і літератури.	
3 – Характеристика освітньої програми	

Предметна область (галузь спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки; Спеціальність 035 Філологія; Спеціалізація 035.01 Українська мова та література.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма. Цілі навчання – підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі української філології, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов (написання, аналізування, оцінювання письмових та усних текстів різних жанрів і стилів; організація успішної комунікації українською мовою); формування у здобувачів вищої освіти інтегральної системи знань, загальних і спеціальних компетентностей, комплексу знань та умінь для професійного використання в галузях мовознавства, літературознавства, редагування, методики викладання української мови і літератури. Теоретичний зміст предметної галузі становить теорія філологічної науки, яка відповідає спеціалізації «Українська мова та література», соціокультурна комунікація, знання з педагогіки і психології, методики викладання української мови і літератури, достатні для формування предметних компетентностей. Методи, методики та технології: загальнонаукові та спеціальні філологічні методи аналізу лінгвістичних одиниць, методи і методики дослідження мови і літератури, інформаційно-комунікаційні технології.
Основний освітньої програми та спеціалізації фокус	Спеціальна освіта у галузі знань: 03 Гуманітарні науки; спеціальність 035 Філологія; спеціалізація 035.01 Українська мова та література. Об'єктами вивчення та професійної діяльності бакалавра філології є українська мова і література в теоретичному, практичному, синхронному і діяхронному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному аспектах; жанрово-стильові різновиди текстів; літературне редагування й корегування текстів; міжособистісна, міжкультурна та масова комунікація в усній і письмовій формах; методика викладання української мови і літератури; науково-дослідницька діяльність. Ключові слова: філологія, лінгвістика, літературознавство, навчання, українська мова, українська література.
Особливості програми	Комплексна підготовка фахівців зі спеціальності 035 Філологія. Програма декларує поглиблене вивчення української мови та літератури, ґрунтовне опанування лінгвістичних і літературознавчих дисциплін у поєднанні з психолого-педагогічними дисциплінами, навчальними та виробничими навчально-виховною педагогічною та видавничо-редакторською практиками. Також в ОП витримано регіональний аспект її функціонування, зумовлений стратегією розвитку ЗВО. Викладання ведеться українською мовою.
4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	

Придатність працевлаштування	до Випускник ОП, бакалавр-філолог, може працювати в науковій, літературно-видавничій та освітній галузях; на викладацьких посадах у закладах загальної середньої освіти; у засобах масової інформації; у різноманітних фондах, спілках, фундаціях гуманітарного спрямування, музеях, мистецьких і культурних центрах тощо; у різних галузях господарства, де потрібні послуги зі створення, аналізу, перекладу, оцінювання текстів. Фахівець здатен виконувати професійну роботу за кодами класифікатора професій ДК 003:2010: науковий співробітник (філологія, лінгвістика та переклади), науковий співробітник-консультант (філологія, лінгвістика та переклади), коректор, завідувач науково-дослідної лабораторії, документознавець, лінгвіст, літературний співробітник, літературознавець, начальник лінгафонного кабінету, редактор, літературний редактор, науковий редактор, художній редактор, референт, секретар, фольклорист, професіонал із фольклористики.
Подальше навчання	Навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти (освітньо-професійні програми спеціальності 035 Філологія; міждисциплінарні програми, близькі до філології (журналістика, лінгвістика, риторика, лінгвокультурологія, діалектологія тощо). Набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання проводиться у вигляді лекційних і практичних занять. Передбачено виконання курсових проєктів, проходження навчальних (фольклорна і діалектологічна) та виробничих (навчально-виховна педагогічна і видавничо-редакторська) практик. Також передбачена самостійна робота. Навчання спрямоване на студентоцентровану модель, самонавчання, проблемноорієнтоване навчання, комунікативно-діяльнісний підхід.
Оцінювання	Поточний контроль, тестування, модульні контрольні роботи, заліки, захист науково-дослідних курсових робіт, письмові екзамени, захист практик, підсумкова атестація з української мови і літератури.
6 - Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики та літературного краєзнавства) у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність реалізувати свої права й обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою в усній і письмовій формах. ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною (англійською, німецькою, французькою, польською або чеською) мовою. ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.
-------------------------------------	---

Фахові компетент-ності спеціальності (ФК)	ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ. ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії української мови. ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди української мови, описувати соціолінгвальну ситуацію. ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку української літератури, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури. ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати українську мову в усній і письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів. ФК 8. Здатність вільно оперувати лінгвістичною і літературознавчою термінологіями для розв'язання професійних завдань. ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення та редагування текстів різних жанрів і стилів державною мовою. ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів. ФК 11. Здатність до надання консультацій із дотримання норм літературної мови та культури мовлення. ФК 12. Здатність до організації як усної, так і писемної ділової комунікації. ФК 13. Здатність комплексно використовувати набуті філологічні та методичні знання у практиці викладання української мови і літератури. ФК 14. Здатність застосовувати різноманітні форми та методи викладання української мови і літератури в загальноосвітній школі, професійні знання в організації виховної діяльності в класі; здатність розуміти основні функції та завдання педагогіки школи та специфіки діяльності педагога.
7 - Програмні результати навчання	

	1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною мовою усно й письмово, використовувати її для організації ефективної міжкультурної комунікації. 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати. 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти. 4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства. 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо. 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих завдань і проблем професійної діяльності. 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їхнього розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів. 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію української мови і літератури, вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності. 9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди української мови, описувати соціолінгвальну ситуацію. 10. Знати норми української літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності. 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною мовою. 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють. 13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі. 14. Використовувати українську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному) для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя. 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів. 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції української філології, вміти застосовувати їх у професійній діяльності. 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та / або навчання. 18. Мати навички управління комплексними діями або проектами під час розв'язання складних проблем у професійній діяльності в галузі української філології та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах. 19. Мати навички участі в наукових та / або прикладних дослідженнях у галузі української філології. 20. Застосовувати сучасні методики та інноваційні технології для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового та / або прикладного дослідження в галузі української філології. 21. Дотримуватися правил академічної доброчесності, тобто принципів особистого прикладу, відповідальності, справедливості, академічної свободи, взаємоповаги і взаємодовіри, прозорості, партнерства та взаємодопомоги, компетентності й професіоналізму, законності тощо.
--	--

8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення освітньої програми здійснюють професорсько-викладацькі колективи кафедр української мови, української літератури, слов'янських мов, світової літератури і порівняльного літературознавства, загального та германського мовознавства, іноземних мов, кафедри педагогіки імені Богдана Ступарика, психології. Проведення лекцій із навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи: 1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання – 83 % ; 2) які мають науковий ступінь доктора наук та вчене звання професора – 26,4%.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення відповідає чинним нормативним актам. Комп'ютеризовані робочі місця у Науковій бібліотеці надають можливість доступу до Інтернету та локальної мережі як бібліотеки, так і університету. Студенти мають змогу користуватися власними ПК із безкоштовною можливістю доступу до мережі Інтернет через бездротовий зв'язок (Wi-Fi). Для забезпечення реалізації освітньої програми також використовуються загальноуніверситетські комп'ютерні класи. Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів відповідає установленим вимогам. Спеціалізовані кабінети обладнані мультимедійними системами, забезпечені навчально-методичною і науковою літературою з української філології.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Освітній процес у повному обсязі забезпечено навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях завдяки фондам Наукової бібліотеки, діяльності редакційно-видавничого відділу «Плай» та вебресурсам університету. Інформаційні ресурси бібліотеки формуються відповідно до предметної сфери освітньо-професійної програми та сучасних наукових тенденцій у галузі філології. Доступ до бібліотечних баз надається у внутрішній мережі університету. В університеті створено умови для доступу до Інтернету, в корпусах університету працює Wi-Fi мережа. Навчально-методичне забезпечення: інформаційний пакет ЄКТС, навчальний план, силабуси усіх навчальних дисциплін, інформаційні ресурси в Інтернеті; навчальні матеріали з кожної дисципліни навчального плану, програми практичної підготовки, робочі програми практик, методичні матеріали для проведення атестації здобувачів.
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічних працівників в українських закладах вищої освіти на основі двосторонніх договорів між Прикарпатським національним університетом імені Василя Стефаника та іншими університетами України.

Міжнародна кредитна мобільність	Підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічних працівників у закордонних закладах вищої освіти на основі двосторонніх договорів між Прикарпатським національним університетом імені Василя Стефаника та іншими ЗВО. https://ic.pnu.edu.ua/%D1%83%D0%B3%D0%BE%D0%B4%D0%B8-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D1%81%D0%BF%D1%96%D0%B2%D0%BF%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%8E/
Навчання іноземних здобувачів	Згідно з Порядком прийому на навчання в Прикарпатський національний університет для іноземців: https://ic.pnu.edu.ua/%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%BA-%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B9%D0%BE%D0%BC%D1%83/